

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	--	---

Elégtétel.

A „Szentesi Lap“ két legutóbbi számában az ujdonsági rovat között alig észrevehető betűkkel, úgy szólván elrejtve az olvasó közönség szeme elől jelent meg egy hír, hogy a szegedi esküdtszék Csemegi Antalt és Forgó Imrét bírsággal sújtotta, azonban, hogy Réti Ferencz ellen elkövetett rágalmozás és becsületsértésben lettek elmarasztalva, arról a nevezett lap szándékos szemérmetséggel hallgat.

Ugyan olyan cinikus rövidséggel közli Hegyi Antal elmarasztaltatását Fölföldi Mihálylyal szemben, itt azonban, hogy a tényeknek a hogy-ugy megfeleljen, nem hallgatja el, hogy szelidlelkű szent atyánkat Hegyi Antalt ugyancsak rágalmozás és becsületsértésben marasztalta el a büntető igazságszolgáltatás.

Mi ugyan nem követelhetjük a „Szentesi Lap“-tól azt, hogy pártfelei kudarczait az igazságnak megfelelően közölje, vagy abból tanulságot merítsen, sem azt, hogy a vármegyei egyesült ellenzék vezérének és fejének Hegyi Antal r. kath. plébánosnak a büntető igazságszolgáltatás marasztaló ítéletét szórul-szóra kinyomassa, de az még sem járja, különösen olyan

pártatlan és az igazságot kereső, az igazságért rajongó és szenvedő alaktól, a minő a „Szentesi Lap“ t. szellemi vezetője, hogy akkor, a midőn a büntető igazságszolgáltatás becsületes emberek rágalmozóit és becsületsértőit elrettentő példaadással sújtja, az erről szóló közleményt olvasói szeme elől az ujdonságok tömkelegébe rejtse és a büntetett minőségét a tollába felejtse.

Mennyivel szebben szólt az ének a „Szentesi Lap“ hasábjain, midőn elvtársát és collegáját Hegyi Antal plébánost felmentette a szegedi esküdtszék azon rágalom vádjára és következményei alól, melyet Bozó Mihály emeli ellene. Ökölnyi betűkkel közölte és dics-hymnuszokat zengett. Pedig tudnia kellett, hogy szent atyánkat már akkor csak a Csemegi Antal és Szvoboda Ferencz odaadó tanuvalomása mentette fel a rágalmozás büntetése alól.

De a „Szentesi Lap“-nál még esodálatosabb a szent atyánk szerkesztése alatt megjelenő „Csongrádi Közlöny“. Ez meg Csemegi Antalt és Forgó Imrét tragédiái hősként iparkodik bemutatni, akik nemes küzdelmükben elbuktak ugyan, de bukásukban megdicsőültek. Az ármány győzött, a hő-

sök elbuktak, de a közönség rokonszenve a bukott hősök felé fordul, még az ármányt megveti.

Hát az ilyen felfogás vagy végzetlen naiv ostobaságot, vagy határtalan rafinériát tetelez fel. Hogy mi, és velünk együtt az intelligens közönség nagyobb része az utóbbit tetelezzük fel, az bizonyos. Mert Csemegit és Forgót bukott hősként, Rétit pedig győztes, de a dicstelen győzelemben megtépett intrigusként tüntetni fel olyan abszurdum, minő abszurdumot csak azok képesek elhinni, akiket szent atyánk Hegyi Antal annyira elbódított, megmaszlagolt, hogy szent kijelentésére a fehéret feketének, a nadrágot reverendának mondják.

Akár hogyan csüri-csavarja Hegyi Antal plébános ur a megtörtént dolgokat, az tény, hogy Forgó G. Imrét és Csemegi Antalt a szegedi esküdtszék egyhangú verdiktje alapján, a kir. törvényszék rágalmozás és becsületsértésben vétkeseknek mondotta ki és agg korukra való tekintettel bírsággal megváltható fogházra ítélte.

Hát bizonnyal lesz ez ezután t. zelenyák uraimék. El lehetnek rá készülvé, hogy holmiféle rafinériákkal nem fognak többé kibujni a büntetés alól.

A „CSONGRÁDI LAP“ TÁRCZÁJA.

A komornyik.

— Jogositott, eredeti közlemény. —
Írta: SZOMAHÁZY ISTVÁN

Johann, a szegény Johann rossz bőrben van. Az öreg udvari tanácsos, a császárváros leghíresebb orvosa, lemondólag rázta fejét a délelőtti vizitén. Az előszobában kenetteljesen szólt a paciens könnyező feleségének:

— Az isten mindig segíthet asszonyom. De azért nem árt ha a tisztelendő atyát minden eshetőségre elhivatják.

A szemüveges udvari káplán, ki mint író is jelentékeny nevet szerzett, szomorúan állít be estefelé. Ő, a ki többnyire csak fenséges lelkeket kísér el ama bizonyos kapuig, most csöndesen közeledik a Johann alacsony ágya felé. Szó nem hallatszik a bezárt ajtókon át, de a szegény család azért szívdobogva hallgatózik. Hang nem veri föl más az alkonyat: hdeg csöndjét, mint a pap komoly, dalamos kijelentése.

— Fiam... feloldalak... édes fiam...

A Johann fia, ki maga is elsőrendű orvos, teljesen fejét vesztve, dől az anyja megroskadt vállaira. Apró kis leánykái, Emma és Alisz, rémülten függesztik reá nagy, kinyílt gyermekszemeiket. Az ablakon át a külvárosi utcza tulsó felén, valami szatóc szivaroz és mosolyog Egy-egy robogó kocsi

gördül el az ablak alatt, egy omnibusz kocsis kiáltoz. Minden úgy tűnik fel előttük, mint valami különös álom. Odabenn, a haldokló tagas szobájában minden nesz elhal.

De hirtelen megnyílik az ajtó és az elegans udvari káplán szó nélkül ki jön. A hogy meghajol, ahogy a kezét nyújtja, ahogy prémes kabátját magára ölti, mindez úgy tűnik fel előttük, mintha egy földöntúli, hatalmas lény járt volna itt. Az öreg asszony sirva esőkölja meg a pap vékony gyűjtés kezét.

És a mint az ezüstös batár felnyílik s a chamois színű kocsi a lovak közé csap, mikor a tüzes paripák hirtelen megindulnak a város felé, mindannyian úgy érzik, mintha az utolsó remény is eltűnt volna... Csak a két unoka Emma és Alice fődöznek föl valahol egy medenczé aranyhalat s pajkosan mulatni kezdenek velük. De Róza, a komorna szomorú diszkreccióval vág közbe:

— Csönd kicsikék, nem szabad játszani!

A nagy papa igen rosszul van...

Háromévkét évvel ezelőtt egy májusi reggel vidám trombita hangok közt indul meg a dilizsanz a nagy császárváros felé s a zöld kalapos postakocsi még egyszer meglöbögött a kalapját a falusi koresma előtt. A kocsi bőrös belsejében egy fiatal legény nézett még egyszer vissza a falu határán az eltűnő erdőcske irányába...

Johann nagy szerencse várta odafönn, melyről az egész környék beszélt. A fiatal fenséges ur, a császár unokaöccse, valahogy

összeakadt a csinos legénnyel a stájer hegyek között s hamarosan megszerette a fürgé, szolgálatkész fiut. Mikor fényes kíséretével eltávozott onnan, néhány aranyat csusztatott a Johann kezébe s jó akarattal ütött a vállára.

— Jöjj fel Bécsbe, fiu — szólt — s jelentkezz Callion grófnál, az udvarmesternél.

Johann egy hónappal később hivatalosan felvételt a fenséges ur udvari lakójai közé s két vagy három év múlva a főherceg első komornyikja lett.

Mikor bársonyos kabátjában, háromszögletes kalapjával ismét megjelent a majorságbeli koresma előtt, a falusiak hódolattal üdvözölték. A bíró parolázva csapott a tenyérbe.

Derék ember vagy — szólt hozzá — becsületet hoztal a községre.

Johann tüneményes káriert csinált, a hadseregnél, melynek egyik része a főherceg parancsnoksága alatt állott, még a tabornagyok is mosolyogtak feléje. És valahogy hire kelt annak is, hogy a Johann jóakarata többet ér az előléptetéseknél, mint a legmagasabb protekció.

Kora reggel, vagy későn este a fenséges ur első csöngettyűszava őt hivta mindég s a főherceg még egy napig sem tudott meglenni nélküle. Maga a császár is tudott felőle s a palota olajfestéses képei a hajporos fejedelmi sarjak, ismerősen mosolyogtak reá...

És megüregedvén, míg fia hirneves urrá

Aki rágalmaz, aki gyalázkodik, aki más becsületében könyrtelenül vájkál, elfogja venni méltó büntetését.

Elvette Csemegi és Forgó G. Imre, elvette a f. hó 18 án szelidlelkű szent atyánk is.

Mi csak hálával és elismeréssel adózhatunk Szeged város intelligens esküdtszékének, mert meggyőződünk róla, hogy tud és akar elégtételt adni azoknak, kiket alaptalanul megrágalmaznak, becsületükben meghurcolnak.

Hiszen valósággal kétségbe voltunk esve, hiába vittük ügyünket a igazság forumai elé, onnan elutasítottunk.

Hegyi Antal eddig valóságos „ne bántás virág” volt, aki szabadon gorombáskodhatott, meghurcolhatott bárkit is, még csak haja szála sem görbült meg.

Két éve elmúlt már annak, midőn 900 katolikus hívő emelt ellene panaszt a váci szentszéknél és még ma sem intézték el. Valószínű, hogy az egész ügyet elakarják posványosítani, azt akarják, hogy feledésbe menjen, mert hát a papi tisztesség „ne bántás virág”, ahhoz halandónak nyulni nem szabad.

Bozó Mihályról azt állította, hogy Csemegit agyon akarta ütni, Bozó feljelentette a sajtóbírósnál és azt nyerte vele, hogy a költségekben Bozót marasztalták.

Nem csoda tehát, hogy Hegyi Antal ilyen közülmények között magát valóságos „ne bántás virág”-nak tartotta, akin megtorlást venni nem lehet.

Igy azután, midőn a csongrádi publikum agyon becsmerléséből kifogyott, átpillantott a szomszéd Csanyba, ott kiszemelte Főföldi Mihályt, aki szent atyánknak hideg nyomába sem lépett, akit csak azért rágalmozott meg, mivel a szabadelvű eszméért rajongott, és a polgári házasság mellett tüntetett.

De hála Istennek, és a szegedi

esküdtszék igazság szeretetének, a mérték szinig betelt, Hegyi el van ítélve rágalmazás és becsületsértés büntette miatt.

Az igaz, hogy a szegedi tekint. büntető törvényszék csak bírsággal megváltható fogságra ítélte, de reméljük, hogy legközelebb már nem fogja büntetlen előéletét és papi állását figyelembe venni, a mint hogy többé nem is veheti, és a törvény teljes szigorával fogja őt sújtani, mint olyant, a ki elbizakodottságában hártart nem ismer.

Habár teljes elismeréssel adózunk a szegedi kir. büntető törvényszék köztisztviselőiben álló elnökének pártatlan igazságszeretete miatt, de olyan emberrel szemben, aki folytonos visszaesésben leledzik, aki mások becsületében gázol, kell hogy azzal szemben szigorúbb büntetést alkalmazzon, vagyis a büntető törvénykönyv paragrafusait enyhítő körülmények figyelembevétele nélkül alkalmazzon. Mert az alaptalanul megrágalmozott tisztesség polgároknak csak oly módon adhat teljes elégtételt.

Hegyi Antal sajtópöre.

— Elítelt plébános —

A mult heti csongrádi ügy után ismét csongrádi sajtóper került hétfőn a szegedi esküdtszék elé. Ezutal Hegyi Antal plébános, a „Csongrádi Közlöny” szerkesztője volt a vádlott, a panaszos pedig Főföldi Mihály csanyi lakos, volt tömörkényi tanító.

A vad az, hogy Hegyi páter a lapjában Főföldit kikopott tanítónak nevezte, akit a csanyi községéből, okmányok elvitele miatt gyanúsítva lévén, a bíró kitiltott. Egy másik cikkben pedig azt írta róla, hogy ökölesapásokkal terrorizálva a bírót, arra kényszeríté, hogy aláírjon egy nyilatkozatot, amely szerint az ő kitiltása nem igaz.

E közülmény miatt indította meg Főföldi a sajtóper Hegyi ellen.

Ezt a tárgyalást is a megye érdeklődése mellett tartották meg. Lefolyása a következő:

A törvényszék tagjai: elnök Pókay Elek, bírák: dr. Czukor Ignacz, dr. Füzesséry Zoltán. Jegyző: Várkonyi.

Magánvádló és vádlott személyesen jelentek meg.

Főföldi Mihály ügyvédje dr. Reiner Mór.

Hegyi Antal védője dr. Kalmár István.

Az esküdtszék a következőkép alakult meg:

Mezei József, Priváry Pál, Horváth Jenő, ifj. Rieger Mihály, Magyar Endre, Csónka Ferencz, Főkövi Lajos, Felmayer Lajos, Pálffy János, Kiss Gyula, Grassely László, Arató Frigyes.

A pótesküdték neveinek kisorsolásánál érdekes jelenet történt.

Mint tudva van, az urnába, amelybe az esküdtek neveit tenpi szokták, 36 név kerül. Most is úgy volt. De miután Kalmár 12 szer, Reiner 11 szer élt visszavetési jogával, az urnából nem lehetett kivenni 12 esküdtet s 2 póttagot. Mikor az első póttag nevét kihuzta az elnök, leolvasta a lapról:

— Mertics Adorján.

Ezzel újra belenyult az urnába, de hiába, mert biz az üres volt. Így azután nem volt más mód, minthogy az esküdtek elfoglalták helyeiket s maguk választottak egy póttagot Berna János személyében.

A tárgyalás.

Kihallgatják Hegyi Antal plébánost, a vidám kedélyű „Csongrádi Közlöny” szerkesztőjét. A nacionale fővételénél vallja, hogy sajtóvétségért büntetve volt.

Várkonyi főolvasta a vádlevelet. E szerint Hegyi Antal Főföldi Mihályt kikopott tanítónak nevezte, akit Csany község előjárósági épületéből kergetett ki az alispán, mert az a gyanu merült föl, hogy a falu pennájának kebelbarátai: Főföldi Mihály a kikopott tanító, Fürj Pállal, a főfüggesztett jegyzővel együtt okmányokat loptak el a község házából.

Hegyi Antal előadja, hogy őt a közülmények megírására a csanyi bíró előadása vezette. Hogy milyen okmányok veszték el a csanyi község házából, bővebben meghatározni nem tudja.

Főolvastak ezután az ezen cikk ellenében írt nyilatkozatát D. Vincze József bírónak, a ki kijelenti tanuk előtt s lapban, hogy föntebbi nyilatkozatát ő Hegyi előtt egyáltalán nem tette, sem az alispán Főföldiékkel a község házáról ki nem utasította.

Tanukihallgatások.

Kihallgatták Csathó Zsigmond dr. csongrádmezei alispánt. Előadja, hogy tavaly Csany község ügymenetét vizsgálni

lett és leányát egy magas állásu hivatalnok vezette oltarhoz, Johann úgy érezte lassanként hogy a fenséges ural egész lénye összeforrott s a jó istennek elg lehetett egyéb ezéjja az ő megalkotásaival, minthogy a főherczeg theája mindig meleg legyen s a szükséges uti ruhák előkerestessenek a garderobeból. Talán ellentmondás nélkül hóhérbárd alá hajtja a fejét, ha a fenséges urnak ez által egy párányi szolgálatot tehet.

Mikor a tüdőgyulladás egy hónap előtt ágynak döntötte, a ház kinjei között a szegény komornyik busan szólt a feleségének: — Óh milyen csapás! Éppen most, hogy a fenséges ur hosszabb csapatszemplére indul...

Hajnal felé a hogy a környezet kissé elszunyadt, a beteg halk hangon megszólalt.

— Agátha, Károly... Ébren vagytok-e?

A doktor egy szempillantás alatt az ágy mellett termett:

— Mit kívánsz, papa?

— Látni szeretném a fenséges urat, mielőtt meghalok

— De hiszen...

— Menj el és jelentsd be magad, nyögte a szegény komornyik nehézkesen. Mondd, hogy egy haldokló utolsó kívánságát teljesíti, hogy csak egy szempillantatra jöjjön, hogy csak a kabátja szélét szeretném megcsókolni...

— Jól van, papa.

Mikor a beteg ismét elszunyadt, az asszony ijedten vetett keresztet.

— A főherczeg, mit gondolsz!

Reggel az állapot rosszabbra fordult. A beteggel megittattak néhány kanál theát, de a forró vörös italt öntudat nélkül nyelte le, behunytt szemekkel, kezét csüggedten lebecsájtva. Egy kanári madár csicseregett a szomszéd szobában és egy megcsillanó napsugár szivárványos csíkokat tánczoltatott az aranyhalak üvegmedencéjében. Emma és Alice jókedvűen reggeliztek odakünn. Az udvari tanácsos, a ki tíz óra felé benézett, szomoruan hajolt a beteg elsoványodott arca felé.

— Hogy van Dominik ur? szóljon hát.

A beteg fölvetette a szemét.

— A fenséges ur!... Látni szeretném még egyszer.

A professzor a beteg fiához fordult:

— A főherczegét kívánja?

— Igen tanár ur, ... tegnap óta...

A kopasz öreg tanácsos gondolkozva nézett a menyezetre.

— A kívánságot teljesíteni kellene. Az utolsó perceit, könnyitenők meg. A főherczeg igen jószívű. És jószívűen tette hozzá:

— Szólni fogok Callion grófnak. Hallja csak Dominik ur, elfogom küldeni a főherczegét.

De a komornyik nem hallotta ezt már. Fülében titokzatos zene zúgott és az angya-

lok diskantja esendült meg körülötte a levegőben...

*

Este hatkor a gyerekek sivitva állottak meg a gyalogut szélén.

— A császár! — mondták... A császár jön!

Nem a császár volt; de a külvárosban minden pofoncsapott kalap, minden udvari fogat a legfőbb hadurat jelenti.

Az alacsony földszintes ház előtt hirtelen megállott az equipage. Előbb Callion gróf ugrott ki, majd egy tabornoki egyenruha, egy fűszke sasorr vált lathatóvá és a fűszerekek, a szatócok meglepetve bókoltak. A főherczeg volt, a ki sietve nyitotta ki a kaput.

— A doktor, a beteg komornyik fia hajadon-fővel kirohant.

— Óh, fenséges ur, dadogta, micsoda angyali jószívűség.

A Johann felesége zokogva csókolta meg a főherczeg kezét.

— Istenem, szólt, boldogan fog meghalni szegény uram...

Emma és Alice nagyranylt szemekkel nézték, a hogy az aranyos ruhájú, magas ur a nagyapó szobájában eltűnt. A beteg már kinosan lélezett, szemei zárva voltak, végső perceit élte. A főherczeg kemény, darabos hangja, — az egész hadsereg félelme — most egyszerre szelidebbre vált.

— Hogy vagy, mint vagy szegény fiam.

ott látogatást tett a hivatalban. A vizsgálat közben a községhez tartozó aktákat kérve elő, egyet ezek közül nem találtak.

Ekkor mondta a bíró, hogy nem esoda, ha elvesz az irás, mikor a községhez tartozó kaszinó, mert azok is odajárnak, akiknek ott semmi dolguk. Erre ő minden személyes vonatkozás nélkül azt a parancsot adta, hogy a községhez tartozó ezenul olyan ember ne legyen, akinek ott dolga nincs.

D. Vincze József csanyi bíró ugyanazt mondta el. Azt mondja, hogy a község jegyzője betegesen feküdt, azóta el is halt s az ügyeket akkor a segédje vezette. Aztán mikor az alispán bejött vizsgálni, sehogy se találták a 48-as számú jegyzőkönyvet. Azután keresték az irást, de nem találtak s ekkor mondotta a főttebb említett szakvakt az alispánnak. Az aztán kérdezte, hogy kik voltak éppen az odajárók s ő mondta akkor, hogy Földi és Fürj.

Elismeri azonban, hogy később Földinek aláírt egy nyilatkozatot, amelyben kijelenti, hogy Földit ő sohasem utasította ki a községhez tartozó.

Kardos János csanyi plébános hallotta, hogy a bíró kiiltotta a községhez tartozó az alispán parancsára Földit és Fürjet. Ezt Hegyi Antalnak mondta el az ő plébániájában.

Vimmér Károly csanyi birtokos vallja, hogy Földit a tanítóságból nem lett elbocsátva, hanem abban az időben betegeskedvén, végkielégítését kérte s meg is kapta.

Keller Lajos Mindszenti lelkész husz éve ismeri Földit, mint becsületes és érintetlen embert.

Laczkó Mihály földműves jó magaviseletű embernek ismeri Földit, ameddig tanító volt Tömörkényen. Ha le nem mond, most is ott lehetne.

Hevesi Balázs községi pénztárnok Tömörkényen, jó magaviseletű embernek ismeri Földit. Igen meg voltak vele elégedve, bár most is ott volna.

Sóhlya Gyula csongrádi jegyző tisztességes, becsületes embernek ismeri a vádlót.

Réthy Ferenc csongrádi ügyvéd kijelenti, hogy Hegyivel ellenséges viszonyban áll, s ezért nem is hallgatják ki.

Dr. Benedek Mór csanyi körorvos ugyanazt vallja, amit Sóhlya. Tudja mint orvos, hogy Földit a betegsége miatt mondott le a tanítói állásáról.

Puskás Károly is így vall. A bizonyítási eljárás ezzel be van fejezve.

Senki sem felelt, a főherczeg levette csákóját és imádkozni kezdett. De a beteg most hirtelen felnyitotta mind a két szemét és ámulva nézte a jelenetet, mintha az értelme visszatérne. Fejét felemelte egy arasznyira, de ismét lejtette a vánkosokra. Nagy fényesség vonult el látása előtt és szegény megtört szeméit meleg könnyek borították el.

— Fenség, susogta, fenség!
Végző erjével megkapta a főherczeg fehér, jól ápolat kezét és kiszáradt ajkaihoz emelte. Nem az embert látta több benne, hanem a felistent, a kiért ő, a nyomorult ördög a viagra jött, a kinek a theját melegen tartotta mindég, a kire felügyelt, a kit öltöztetett, a kiért élt. És látván azt a mithikus urat, véghetetlen boldogság araszította el itt, a sötét kapu küszöbén, a rejtélyes megsemmisülés pillanatában.

— Fenség, hörögte, fenség.
— Feje visszahanyatlott és egyszerre elhallgatott. Az öreg asszony letérdelt és a főherczeg keresztet vetett. Callion gróf elfordította a fejét. A doktor összeszorított ajakkal folytatta el a sirást. Odakünn vöröses arany araszott el mindent, a lenyugvó nap félelmes hangulata. Emma és Alice kaczagtak és vigan kanalazták a vacsorát.

A. beszédek.

Dr. Reinner Mór, a magán panaszos ügyvédje mondja el vádbeszédét ezután; részletesen kiterjeszkedik az ügyre s vádlatot a rágalmazás és becsületsértésben kéri kimondani bűnösnek.

Kalmár István védő szerint be van igazolva, hogy Hegyi, mint hírlapíró, a hírt hivatalos embertől kapta, ahoz hozzá nem tett s a hír regisztrálása nem véték; védenéze fölmentését kéri.

Ezután újból beszélt mindkét ügyvéd, majd Földi, végül Hegyi.

Az esküdtek ítélete.

A törvényszék elnökének összegezése után az esküdtek visszavonultak. Ítéletük, melyet Csonka Ferenc elnökük hirdetett ki, a következő:

1. Hegyi-e az első cikk szerzője? 12 igen.
2. Hegyi-e a második cikk szerzője? 12 igen.
3. Van-e az első cikkben rágalmazás? 7 igen, 5 nem.
4. Becsületsértés? 10 igen, 2 nem.
5. Van-e a második cikkben rágalmazás? 9 igen, 3 nem.
6. Becsületsértés? 10 igen, 2 nem.
7. Vétkes-e vádlott a rágalmazásban? 9 igen, 3 nem.
8. A becsületsértésben? 10 igen, 2 nem.

A marasztaló verdikt után dr. Reinner Mór adta elő vádját. Hegyit a rágalmazás és becsületsértés vétségében buntetni kéri szabadságvesztését is, mert enyhítő körülmények nem szólnak mellette.

Kalmár István védő enyhítő körülmények felsorolásával a 92. §. alkalmazását kéri.

A törvényszék ítélete.

A törvényszék Hegyi Antalt, az enyhítő körülmények tekintetbe vételével rágalmazás és becsületsértés miatt 100-100 frt fő, 50-50 frt melletti büntetésre, 96 frt tanudíj, 100 frt per sa a fölmerülendő költségek megfizetésére ítélte. Az ítéletet „Csongrádi Közlöny” című saját lapjában lesz kötelez közzétenni.

Magán panaszos megnyugodott, Hegyi semmiségi panaszt jelentett be.

UJDONSÁGOK.

— **Erzsébet napja.** A magyar nemzetnek ünnepe volt e hó 19-én: felségés királynéknak nevenapja. Az egész országban mindenfelé méltóképen ünnepelték e napot. Nálunk a r. kath. templomban volt fényes isteni tiszteltet, a melyen a különböző hivatalok tisztviselői, a községi előjáróság, a tanuló ifjúság a tanítókkal és nagyszámú közönség vett részt.

— **Hock János, mint erkölcsbíró.** A képviselőház f. hó 20-án tartott ülésében szeretett képviselőnk: Hock János hosszabb beszédet tartott. Beszédjében a többiek között a szabadelvű pártot a nyitrai mandátum igazolása miatt megtámadta, quasi esküszegéssel gyanúsította; azonfelül holmi erkölcsi predikációkat is tartott. A „Pesti Napló” f. hó 21-én megjelent 320-ik számában „Országgyűlés” című rovat alatt, nagytevő kenységűszeretve tisztelt országgyűlési képviselőnk beszédéről a következők emlékeznek meg:

„A képviselőház ma ritka látványt élvezett: Hock János ült bele az erkölcsbírói székre s prelegált a tisztelt Háznak és a nemzet közvéleményének a politikai és az egyéni becsületsértésről, az eskü szentségéről és egyéb etikai kérdésekről. A jó izlés és a közönséges tisztesség nevében határozottan tiltakozást emelünk Hock János e szereplése ellen. Ez a tisztelt képviselő ur Magyarország bizonyára a legkevésbé hivatalos ember arra, hogy törvényt üljön a mások tisztességétudása s az esküvel fogadott becsületszó szentsége fölött. Ha Hock ur arra szorítkozik, hogy általános természetű politikai okokkal motíválja ilyen vagy amolyan szavazatát, ez ellen kevés kifogásunk lehet. De ha Hock János ur

arra az arcátlanúságra vetemedik, hogy erkölcsi szegénységgel vádol másokat s hogy az esküszegés vétkével terheli meg a mások rovását: úgy erre csak egy feleletünk van. Hock János ur az utolsó ember Magyarországban, aki ilyen jogezimen, mások fölött tarthat ítélőszéket. Ha a corrupeióról van szó, az erkölcsök becsületesebb elvetemültsége másutt nem található, mint nála. S ha arról van szó, hogy esküvel megpecsételt fogadalmat gyalázat megszegni, úgy Hock János urnak mindig csak a védelem de soha a vád nem lehet osztályrésze. Ezt annak az erkölcsi felelősségnek tudatában jelentjük ki, amelynek sulya iránt semmi kétséget nem táplálunk. Ismételjük: ha szemérmetlen hazugságról corrupeióról, esküszegésről van szó, Hock János ur szerepe csak a reménytelen védelem lehet, de sohasem lehet az övé az arrogáns vád szerepe. Ennyit jegyzünk meg egyelőre a nemzeti párt e szónokának fejtegetéseire. Aki ezle a kijelentéssel nem éri be, hadd jelentkezzen: majd szolgálunk neki bővebb információkkal. A szabadelvű párt s a magyar liberálmizmus csak mosolygó uwevéttel fogadhatja a Hock Jánosok erkölcsi biráskodását a maga morális tartalma föött.”

A „Pesti Napló” nyomán szörül szóra közöltük a cikket és most, kíváncsisággal lessük, hogy Hock János urnak lesz e elég erkölcsi bátorsága sértett becsülete kireperálása vegett a sajtóbióság színe előtt megjelenni, vagy pedig majd jobbnak látja az ügyet ad acta tenni.

Különbben, „de gustibus non est disputandum”.

— **Csongrád nem választ!** E czim alatt három vezércikket közöltünk, melyben lapunk egyik kitünő tollu munkatársa kimutatta, hogy a zelenyák párt 'ntrigái következőben oda jutottunk, hogy Csongrád város közönsége megfosztatik azon régi jogától, hogy magát a vármegyén 22 bizottsági taggal képviseltesse. Ezen állásunk miatt t. collegánk a „Csongrádi Közlöny” szerkesztőségétől kemény hangon megtámadtattunk. Most azonban kisült, hogy sejtelmünkben nem csalatkoztunk. Perczel Dezső belügyminister ur a f. hó 22-én választott Hock János interpellációjára, melyben kijelentette, hogy Hock ur előbbeni interpellációját következőben kénytelen a csongrádi megyei képviselők számát a törvény intenciójához képest redukálni. Ennek folytán Csongrád jövőre csak 12 képviselőt választhat; most azonban 13 olyan képviselője van a vármegyén, akiknek még csak 3 év múlva telik le a mandátumuk, ennél fogva egygyel feles számban vannak, tehát a 13ból egyet ki fognak sorsolni. Így azután Csongrád csak 3 év múlva, vagyis akkor fog választhatni, ha a bent maradt 12 megyei képviselőnek a megbízatása lejár. Tehát Hock János aki eddig mit sem tett városunk érdekében, ma megtette azt, hogy Csongrád város közönségét azon jogától, mit eddig minden főispán és miniszter respektált, megfosztotta. Városunk, a mely népességre nézve a vármegyében a 2-ik helyet foglalja el, degradáltatik a puszták színvonalára. Így bosszulták meg magokat zelenyákék Csongrád város közönségét azért, mert annak idejében a husos fazekakhoz juttatták őket. Nem méltan illeti-e meg az ilyen frátereket a jogfosztogató czim?

— **Fegyelmi vizsgálat egy városi tanács ellen.** A Vadnay Andor dr. főispán által Szentés város közigazgatási ügykezelésében és háztartásában megtartott vizsgálat arra és szomorú és nem kevésbé szegyenletes eredményre vezetett, hogy a főispán kénytelen az egész városi tanács ellen elrendelni a fegyelmi vizsgálatot, a főkapitány kivételével, aki a háztartási dolgokban, a törvény szerint, nem szavazatjoggal bíró tagja a tanácsnak. A főispán fegyelmi rendeletét a f. hó 19-én tette át az alispáni hivatalhoz. E rendelet szerint a fegyelmi vizsgálat megtartandó. — a főkapitány kivételével — a városi tanács összes tagjai, tehát Burián Lajos polgármester, Magyar József, Novobáczky Győző, Nyíry Gyula, Nagy József tanácsnokok, Magyar Elek főjegyző, László

Vilmos dr. főorvos és Ecséri Lajos dr. ügyész ellen; továbbá elrendelte még a főispán a fegyelmi vizsgálatot Abaffy Zsigmond főmérnök, Győry Ferencz főszámvevő és Szánthó János birtok-nyilvántartó ellen. Az utóbb nevezettet, valamint Magyar Elek főjegyzőt egyidejűleg az állásuktól is felfüggesztette s tisztí fizetésüket egy harmadra redukálta a felfüggesztés idejére.

— **Esküvő.** Lichtenstein Ignác községi hivatalnok e hó 17-én fogadott örök hűséget Löwy Johanna urhölgynek Szentesen. Tartós boldogságot kívánunk a fiatal házaspárnak.

— **Bimbó hervadás.** Dr. Váli Géza barátunkat és kedves nejét pótolhatatlan veszteség érte. Alig 2 hónapja, hogy kis fiukat Váli Andorkát elragadta a kerlelhetetlen halál, ma már újabb gyászjelentést vetünk Szabadkáról, melyben a szülők fájdalomtól megtört szívvel tudatják szeretett egyetlen kis leánykájuknak a 3 éves Györgyikének a f. hó 21-én történt elhunytát. A szülőket ért nagy csapásra nem lehet vigasztaló szavunk, csak baráti mély részvétünkkel iparkodunk enyhíteni a megtört szülők mély fájdalmát. A béke anyala virasszon feledhetlen gyermekök áldott porai felett!

— **Beszűntetett sajtóper.** Éppen úgy járt a budapesti királyi ügyészség is az Albertényi—Sima-féle sajtópanaszával, mint annak idején a szegedi kir. ügyészség a Kelemen Béla dr. volt domosmai főszolgabíró ellen a megyegyűlés által hivatalból megindított sajtóperrel: elkészt 3 nappal a panaszlevél benyújtásával. Ez elkésztés következtében a sajtóbíróság a panaszlevél hivatalból visszautasította és Sima Ferencz ellen a további sajtóügyi eljárást beszüntette.

— **Katalin bál.** A helybeli „polgári kör” a f. hó 24-én saját penztára javára „Katalin” bálát tart.

— **Vén asszonyok nyara.** A legszebb őszi verőfény mosolygott a hét elején. Bájos hangulatos hervadás, csak egy ijeszt meg, hogy a muszka hercege, Influenza udvarával közeledik, a köhögés preludiuma megkezdődött. A köhögőknek elsőrendű figyelmebe ajánljuk a Réthy féle *pemetefü-czukorkáról* közölt hirdetést. — Hanem ma már erős fagy volt.

— **Mauthnernal.** A magkereskedésbe beállit egy fiatal ember:

— Lehet itt mindenféle magot kapni?

— Igenis. Milyen magra lenne szüksége?

— Pénzmagra.

— **A Magyar Hírlap milleniumi albumát,** melynek bolti ára két forint lesz, ingyen kapja meg a lap minden előfizetője, saját nevére nyomtatva. Ujjonnan belépő előfizetők is teljesen díjmentesen kapják meg e nagy, gyönyörűen illusztrált albumot. Az előfizetési pénzek (negyedévre 3.50, két hónapra 2.40, egy hónapra 1.20) a „Magyar Hírlap” kiadóhivatalába (Budapest, Honvéd utca) küldendők.

— **Heintze Károly** figyelmezteti a sorsjegy vásárló közönséget, hogy biztonság okáért ajánlott levélben kérje a sorsjegyet. Az összes portó nyere-ményjegyzékkel együtt 25 kr.

— **Rendkívüli sikert** ért el az osztálysorsjáték intézménye Magyarországon. Ma, midőn az első osztály húzása be van fejezve és már a nyere-ményeket is kifizették, ezt a tényt nagy meglepődéssel konstatahatjuk, mert ily módon az osztálysorsjáték nálunk is az első lépés a kis lotri eltörlése irányában. A magyar osztálysorsjáték nagy sikere főleg abban áll, hogy a társadalom összes rétegei részt vetnek benne és büszkeséggel konstatahatjuk, hogy a magyar osztálysorsjegyet az egész világon legkedvezőbbben fogadták. Valóságilag érthetetlen ebben a tekintetben az osztrák kormány eljárása, midőn nem engedi meg, hogy a magyar osztálysorsjegyek Ausztriában magában is eláruljassanak. Magyarország sokkal előzékenyebb, s jól emléksztünk arra, hogy még csak rövid idő előtt is mindenféle árulták nálunk a leMBERGI kiállítás sorsjegyeit. Remélhető, hogy a magyar kormánynak sikerülni fog, hogy itt is helyre állítsa a paritást, annál is inkább, hogy az új osztrák miniszter, **Bilinski** lovag, október 24-én tartott expozéjában bejelentette hajlandóságát a kis lotri eltörlésére. Egyébként Ausztria engedelye a magyar osz-

tálysorsjáték vezetőségének érdekében nem áll, mert az osztálysorsjegyek kelendőse a haza határain belül is, valóban példátlan. Ezért ajánlatos, hogy mindazok, akik sorsjegyeket vásárolni akarnak, ezt minél előbb megtegyék, nehogy oly keletlen-ségeknél legyenek kitéve, mint az első osztály húzása előtt, midőn az utolsó napokban annyi megrendelés érkezett Heintze Károly budapesti fel-árulítóhoz, hogy a megrendelők jelentékeny része már nem kaphatott sorsjegyet. A második osztály-nál előreláthatólag még nagyobb lesz a vásárló kedv, mert a nyere-ménykilátások itt még hasonlít-hatatlannal nagyobbak. Ugyanis a sorsjátékban résztvevő sorsjegyek száma 10,000 darabbal kevesbedett, míg a nyere-mények száma több mint kétszer annyira növekedett. Ehhez járul még a nyere-mények mesés nagysága a második osztályban. Lesz ugyanis egy 100,000 korona ösz-szegű külön díj, továbbá 5 főnyere-mény 400,000 — 50,000 korona ösz-szegben, úgy hogy egy sors-jegyre esetleg 1 millió koronát lehet nyerni. Könnyen érthető tehát az az óriási érdeklődés melyet a közönség tanúsít e második osztály iránt, melynek húzása már december 6—14-ikén lesz. — A sorsjáték vezetősége figyelmeztet bennünket arra, hogy az I osztályú sorsjegyek tulajdonosainak a II osztályú sorsjegyeknél mielőbbi beszerzését, a mi legkönnyebben úgy történik, hogy az illetők az I osztályú sorsjegyet beküldik, mire az igazga-tóság postán, utánvétellel megküldi a II osztályú sorsjegyet. Miután az I osztályú sorsjegyeket tel-jesen elárulították, a II osztályra vonatkozó meg-újításra oly nagy mérvű tolongás várható, hogy minden I osztályú sorsjegy tulajdonosának legme-gyejében ajánlhatjuk, hogy minél előbb intéz-kezzék a II osztályú sorsjegyének megszerzése iránt

CSARNOK.

Főlvételek.

Hát úgy áll a dolog, hogy gazdasági statisztikát készített a földművelésügyi miniszter az egész országban. Megtudnánk, hogy miként javultak vagy hanyatlottak a viszonyok az utóbbi évek alatt s ebből kifolyólag, mily módok és eszközök kívánatosak az egyéni jólét emeléséhez. S mint legbiztosabb adatok alapján készül az 1896. évi országos kiállításra Magyarország gazdasági eszközeiről és hasznos állatairól a kimutatás. Ezt ugyan mi, tanítók, kik az összeírást fogadjuk, hasztalan magyarazzuk az elfogultabb elmének, mely egy újabb megadóztatást sejt az összeírás alatt. Innen van, hogy olyan jeleneteknek vagyunk tanúi, melyek megérdemlik, hogy nyomdafestéket lássanak és ezáltal az intéző körök tudomást vegyenek a nép észjárásáról.

*

— Adjon Isten jó napot!

— Adjon Isten!

— Hogy hívják a gazdát?

— Bukros Balázs, a felesége meg én vagyok Malé Zsofi.

— Mennyi a házszám?

— Tudom is én; menjen ki oszt nézze meg.

— Mivel foglalkozik a gazda?

— A hogy jön; kubira jár, szőlőt kapál biz az ahogy a sorja hozza; szegények vagyunk mind, kérem, nagyon; nincsen csak a testünk, meg a lelkünk.

— Van-e szántóföldjük?

— Dehogyan van, azaz kicsike volna, de még most is sok rajta a teher.

— Hát szőlő?

— Az is van egy fél hold, de mióta a jég elverte, annyit se termelt, hogy az adóját kifizethetjük volna; ezt bátran beírhatja a tényszer.

— Van-e kocsi vagy más gazdasági eszközük?

— Van hát egy kubikos talicskánk, meg kasza, kapa.

— Ki van-e biztosítva az épület?

— Minek, hiszen nem akarjuk meggyújtani.

— Van-e disznójuk, malacz vagy disznó?

— Jó is volna!

— Hát csirke, tyúk, kakas összesen mennyi van?

— Hát azokkal mi a felet akar, hallja? Ma van, holnap nincs, mert mind agyonve-

rem, ha még azokat is adó alá veszi.

— Méhecskékük szokott-e lenni?

— Van most is csak számolja össze.

— Hány kilogramm viaszjuk volt?

— Azt csak a sonkolyos tót tudná megmondani, a ki elvitte.

— A szőlőben hány almafajuk van a mi terem és a mi nem terem?

— Tudja az Isten! Nem kalendárium az én fejem.

— Hat eperfa van-e?

— Van, de barkát terem.

— No végre készeu vagyunk.

— A megholtakat beleírta-e?

*

— Mondja, galambom tanító ur, miért szedik ezeket számon?

— Azt, szülém, hogy megtudhassuk milyen szegény a nép s hogy segíthessenek a helyzükön.

— Nem azért van a, tanító ur, én tudom. — Kenyeremnek javát megettem, mert már már 60 esztendő lesz gyümölcsoltókor, ha az Isten meghagyja érnem, de még emlékszem arra, a mit édes apám mondott, hogy az Isten nyugtassa a halóföldjében, hogy az 1896. esztendő rossz napokat hoz a szegény emberre. — Itt van már most is kezd verni bennünket az Isten. A sógor katonafia azt írta, hogy háboru van a nagyvilágban, osztán neki is kiadták a parancsot. Bizonyosan az a sok aprófőzős kőll majd a katonáknak... Szegény csirkém, én nevelt állatkaim, hova jutottunk, hova jutottunk?..

Ekkor aztán elővette a szüle babos kendőjét és számitgatni kezdte az életekével barázdalt arczon a könnyeket.

*

— Megint konslibálni jött már az ur, ugy-e?

— Dehogyan barátom, dehogyan; mondja inkább hogy hívják?

— Mit kérdezi, hiszen ott van a nevem a többi közt, keresse elő.

— Hát vannak e háziállataik?

— Persze hogy van; patkány meg egér, a csirkéből ugyan nem eszik, mint a hogy a szomszédba fölitta.

— Figyelmeztetem barátom, hogy a törvény értelmében feleljen a kérdéseimre, mert különben megbüntetik.

— Mit? Még megbüntetnek a magamé miatt? Nem loptam én azokat, azt a fűzfán-fütyörésző rézangyalát az apátoknak, napio-pós, kik csak a szegény ember zsírján élőd-tök, kifelé a házaiból, mert megtánczoltatom ezt a botot a hátadon.

Ilyen eset is fordul ám elő, a ki nem hiszi, menjen csak összeírni.

Sághy Mihály.

Felelős szerkesztő: Eder János.

Kiadólaptulajdonos: Schwarz Sándor.

399. Csongrádvármegye főispánjától. főisp. 1895.

Pályázati hirdelmény.

Csongrádvármegye törvényhatóságánál rendszeresített s az 1895. év végével az 1886. XXI. t. cz. rendelkezései értelmében üresedésbe jövő s választás utján betöltendő tisztí állásoknak betöltése a folyó évi deczember hó folyamán tartandó törvényhatósági tisztújító széken fog megejtetni.

Az üresedésbe jövő alispáni állással 2200 forint fizetés, természetbeni lakás és 600 forint utiátalányból, — a főjegyzői állással 1550 forint fizetés és 300 forint lakbérből, — az I. aljegyzői állással 900 forint fizetés és 200 forint lakbérből, — a II. aljegyzői állással 850 forint fizetés és 150 forint lakbérből, — a III. aljegyzői állással 750 forint fizetés és 150 forint lakbérből, — a tisztí fő-ügyészi állással 1100 forint fizetés és 300 forint lakbérből, — a főpénztárnoki

állással 1100 frt fizetés és 300 frt lakbérből, — az ellenőri állással 800 frt fizetés és 200 frt lakbérből, — az árvaszéki elnöki állással 1450 frt fizetés és 300 frt lakbérből, — az árvaszéki I. ülnöki állással 1100 frt fizetés és 300 frt lakbérből, — a II. ülnöki állással 1100 frt fizetés és 300 frt lakbérből, — a III. ülnöki állással 1000 frt fizetés és 300 frt lakbérből, — a csongrádi, tiszántuli és tiszáninneni járási főszolgabírói állásokkal egyenként 1100 frt fizetés, 200 frt lakbér és 300 frt utiátalányból s három szolgabírói állással egyenként 800 frt fizetés és 150 frt lakbérből álló javadalom van egybekötve.

Felhívom mindazokat, kik ezen tisztii állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t. cz. ben megszabott képesíttségüket, erkölcsi magaviseletüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényeiket **ez évi december hó 3-ik napjának délután 5 órájáig** hozzám nyújtsák be; később beadott kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Szentes, 1895. november 14-én.

VADNAY ANDOR,

Csongrád vármegye főispánja.

2-1

1972. és 1973 895. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **csongrádvárosi takarekpénztár** végrehajtható **Gulyás István** csongrádi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt és 800 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a csongrádi kir. járásbírói hatóság tevékenységénél, a csongrádi 5231. sz. tjkvben fekvő 3392—3396/d. hrsz. alatti, a gyevii tanyák IV. (kisgyevi) dűlőjében 10 hold 235 nyszgöl területű ingatlanra az arverést 1497 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895. évi december hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor** a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 149 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-

ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt lakbérből, — az ellenőri állással 800 frt fizetés és 200 frt lakbérből, — az árvaszéki elnöki állással 1450 frt fizetés és 300 frt lakbérből, — az árvaszéki I. ülnöki állással 1100 frt fizetés és 300 frt lakbérből, — a II. ülnöki állással 1100 frt fizetés és 300 frt lakbérből, — a III. ülnöki állással 1000 frt fizetés és 300 frt lakbérből, — a csongrádi, tiszántuli és tiszáninneni járási főszolgabírói állásokkal egyenként 1100 frt fizetés, 200 frt lakbér és 300 frt utiátalányból s három szolgabírói állással egyenként 800 frt fizetés és 150 frt lakbérből álló javadalom van egybekötve.

Csongrádon, a kir. jbiróság mint tkvi hatóság, 1895. évi szept. 10-én.

Szarka, kir. jbiró.

A nagy Krach!

NEW-YORK és LONDON nem ki-mélték az európai száraz földet s ennek következtén egy nagy ezüstáru gyár indította érezté magát az egész készletet egy igen esekély árértáruba becsájtani. Küldünk tehát bárkinek 6 frt 60 kr-ért:

- 6 drb legfinomabb asztali kést angol pengével,
- 6 drb am patent ezüst villát egy daraból,
- 6 drb am patent ezüst kanalat,
- 12 drb am patent ezüst kavics kanalat,
- 1 drb am patent ezüst levestörőt,
- 1 drb am patent ezüst kavics nagy kanalat,
- 2 drb am patent ezüst tojás tartót,
- 6 drb angol viktoriá tálcát,
- 2 drb meglepő szép gyertyatartót,
- 1 drb thea szírt,
- 1 drb legfinomabb ezüskorszót,

összesen 44 drb t 6 frt 60 kr-ért.

A fenti 44 drb tárgy ez előtt 10 frt volt és most csak 6 frt 60 kr-ért kapkapható. — Az amerikai ezüst teljesen fehér marad 35 évig, melyért később nyújtatik. Legnagyobb bizonyítéka annak, hogy a fenti hirdetés

nem szédelgesen alapul,

kötelezem magamat ezennel nyilvánosan arra, hogy ha valakinek az ár nem tetszene, azt minon vonatkozás nélkül visszaveszem és a pénzt visszaadom. Ne mulassza el tehát senki ezt a nagyszerű alkalmat, hogy ezt a garánturát beszeresse, mivel nagyon alkalmas s nagyszerű

lakodalmi, karácsoni és újvi ajándéknak. Mely minden háztartásban szükséges kapható csak:

A. HIRSCHBERG

Hauptagentur der vereinigten amerik. Patent Silberwaarenfabriken
Wien, II., Rembrandtstrasse 19. — Telephon Nr. 7114.

Szétküldés utánvétellel vagy az összeg beküldésével.
Tisztító-por 10 kr.
Valódi csak az itt jegyzett (egész-ségi fém) véljeggyel.

Kivonat az elismerő levelekből:
Olmütz, május I. 1892
A rendelt evészközzel nagyon meg vagyok elégedve. Várakozásomat felülmulta. Cz... százados, téparancnok.
Kolnieszánya, Szepes m.
A második rendeléssel rendkívül meg vagyok elégedve. Másoknak is fogom ajánlani. Dulla Nandor s. lalkész. 7-3

Köhögés.

elnyálkásodás és rekedtség ellen igen jó háziszser a RETHY-féle

PEMETEFÜ-CZUKORKA,

mely a köhögést csillapítja és a nyálkát feloldja. Kellemes íze folytán a gyermekek is szívesen veszik.

Egy doboz ára 30 kr.

Kapható: Wladar Sándor és Osejtoy Lajos gyógyszerész uraknál

Könyvi jövedelmező

KERESÉST

esetleges fix fizetés

mindenki számára, ki törvényesen engedélyezett részlet levelek és sorsjegykönyvek eladásával foglalkozni akar Ajánlatok

FUCHS H.

váltóházhoz

Budapest, Keeskeméti-útcza 1. szám
intézendők

Alapítottatott 1866

Egyedül valódi angol

csodabalsam

THIERRY A. gyógyszerész, PRAGRÁDÁ-ban.

Ez a balsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ: 1. még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást és a fájó köhögést; eltávolítja és gyógyít idült fájdalmakat; 2. kiválóan használ torokgyulladásnál; 3. eltávolít minden lázt; 4. meglepően gyógyítja a gyomor minden betegségét; 5. megszüntet minden fájdalmat és gyógyítja az arany-erét; 6. a könnycsekelest elősegíti és a vért tisztítja; 7. kitűnően használ fogfájásoknál, a gyulladást megszünteti; 8. jó szer a gúlszta ellen; 9. kitűnően használ külsőleg mint gyógyítószert minden sebnél; 10. egyáltalán úgy belsőleg, mint külsőleg kétségtelen eredményt nyel használható gyógyítószert. Csak akkor valódi és hamisítatlan a balsam, ha minden üveg egy ezüst-kupakkal (Kereset) van lezárva, amelyen ez a felirat: **Thierry A. gyógyszerész a Órangyalhoz Pragrádában** belenyomva. Minden más balsam, mely nem az en kupakkal van lezárva és másként van kiállítva, hamisítvány és utazat. A káros hatású és durva anyagot, mint **"Aloe"** és ehhez hasonlókat tartalmaznak. Minden ilyen balsam ne fogadjassék el. Balsamom hamisítói és utazói a védjegytörvény alapján törvényesen szigorúan üldöztetnek. A magas koronájú 372 B 608. sz. a. kelt végzészet, szakértői bizonyítvány alapján igazolva van, hogy készítményem semminemű tiltott, vagy az egészségre káros hatású anyagot nem tartalmaz. Ugy helyről, hol balsamomból raktár nincs, tessék megrendelést közvetlenül hozzám: **Thierry A. Pragrádában, Rohits-Sauerbrunn mellett** intézni. Ausztria-Magyarorszáig bármely postailomással beérkezve küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia vagy Hercegovinába bérmentve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 5 korona. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy utánvétellel eszközölhetnek **Thierry Adolf gyógyszerész Pragrádában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

A valódi angol

csodakenőcs

hatása és értéke.

Az angol csodakenőcs, mely a legjobb eredményt használó szer a szorvos emberiségnek a legvalóságosabb és idült bajokban. A sebek gyógyítása, ugyszintén a fájdalom enyhítésében felülmúlhatatlan: — alkatrészt a piros róza **"rosa centifolia"**-ban létező csodaszeri anyag, más kitűnően elismert gyógynyakok összetételét képezik.

Az angol csodakenőcs használatában:

A gyermekágyasú mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, Orbánc (Szent-Antal tüze), mindennemű ércelmek, láb- vagy csontsebesülések, sebek, gonyódság, dagadt lábak, sőt csontszu ellen; ütés, szúrás, lő-, vágás és zúzódási sebek ellen. Használható minden ideg-részek, n. m. üveg-, faszálka-, homok-, szilánk- és tűsebek eltávolítására. Mindennemű dagaszt, kinyomás, pokolgyógy, nyakdagadt, hólyag, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körmögagadt, hólyag és feldorzsolt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegknél hosszas tekyos által támadt sebek, nyakdagadt, vértörődés, tüdőgás és a gyermekknél előforduló kisbesedések ellen stb. stb.

Az angol csodakenőcs minél régebb, annál kitűnőbb hatásában!

Igen ajánlatos ezen egyedül álló elővigyázati szerből minden családnál készletben tartani.

Két doboznál kavessébb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel eszközölhetik. 2 tégely csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 korona 40 fillér.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre.

Figyelmeztetek mindenkit hatástalan hamisítványok megvételére ellen a kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti **véljegy** és egnék **Thierry A. Órangyal gyógyszerész Pragrádában** beleegve kell lenni és minden tégelynek egy használható utasításba, ugyanolyan jeggyel, mint itt látható, kell becsomagolva lenni.

Az egyedül és valódi angol csodakenőcs hamisítói és utazói, a védjegytörvény alapján, szigorúan üldöztetnek, ugyanugy e hamisítványok ismétlőárúitói.

Egyedül közvetlen beszerzési forrás

THIERRY A. Órangyal gyógyszerész

PRAGRÁDÁBAN, Rohits-Sauerbrunn mellett

Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül **Thierry Adolf Órangyal gyógyszerész Pragrádában, Rohits-Sauerbrunn mellett** címezni.

Az ausz tria-magyarországi védjegy listjstrom-száma 4524.

H I R D E T M É N Y .

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart. Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig:

egy egész sorsjegy 80 koronáért,
egy tized sorsjegy 8 koronáért és
egy huszad sorsjegy 4 koronáért

az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

M á r

1895. Deczember hó 6—14-ig

ejtetik meg a

Magyar Osztály-Sorsjáték Nagy nyereményhúzása.

melyben 21,499 pénzneremény kerül

4 millió 332.000 korona

összértékben kisorsolásra, többek között egy 600,000 koronás jutalom 400,000, 200,000, 100,000, 50,000 stb. stb. koronás nyereményekkel.

A legnagyobb nyeremény
a legszerencsésebb esetben **Egy Millió korona.**

A sorsjegyek árai: I egész 40 frt. I tized 4 frt.

I fél = $\frac{5}{10}$ 20 frt. I huszad 2 frt.

—— (Portóért 5 kr., ajánlott levelekért 15 kr., nyeremény-jegyzékért 10 kr. fizetendő.) ——

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

Heintze Károly, főelárusító,

Budapest, Szervita-tér 3. szám.

Hogy a tisztelt közönség különböző számokból álló több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, 5. vagy ennél több sorsjegy bevásárlásánál a legkülönfélébb számokat állítom össze tetszés szerint egész, fél, tized és huszadokból.

——— Sürgöny-czim : Lotto-heintze Budapest ———

Hazai és külföldi

Bank jelzalog kölcsön k.

Budapest, Kerepesi-ut 65. II. emelet 24.

40 évi $5\frac{1}{2}\%$, 50 évi 5% törlesztési kölcsön földbirtokra, vidéki házakra és telkekre. Malmok és gyárak 32 évre 6% amortisacio uton, házak építkezési kölcsön 50% a megkezdésnél, 50% a teljes felépítés után 6% kamattal. Személyhitel $\frac{1}{4}$ évi törlesztésre egész 10,000 frtig 6 és 7% pontos lebonyolítása.

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI

Bank jelzalog kölcsön (k.)
Budapest, Kerepesi-ut 65.